

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 724/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti uzneseniu Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. 4 Kn 30/24/4400-14 zo 17. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv zaručených čl. 16 ods. 1, čl. 21 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv zaručených čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 4 Charty základných práv Európskej únie uznesením krajskej prokuratúry č. k. 4 Kn 30/24/4400-14 zo 17. decembra 2024. Zároveň navrhuje namietané uznesenie zrušiť a vrátiť jeho vec krajskej prokuratúre na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že vyšetrovateľ Úradu inšpekčnej služby (ďalej len „vyšetrovateľ“) uznesením ČVS: UIS-191/2-OISZ-2024 z 30. augusta 2024 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol trestné oznámenie sťažovateľa pre podozrenie zo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Prokurátor krajskej prokuratúry namietaným uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľa, ktorú proti uzneseniu vyšetrovateľa uplatnil, ako nedôvodnú zamietol.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ predostiera argumentáciu o arbitrárnosti namietaného uznesenia krajskej prokuratúry. Oboznamuje ústavný súd so skutkovými okolnosťami svojej veci, keď uvádza, že sa mal stať obeťou neadekvátneho zásahu príslušníkov polície, ktorí v rámci jeho zadržania ako podozrivého z trestného činu teroristického útoku vnikli do jeho obydľia a uplatnili voči nemu fyzickú silu spôsobom, ktorý podľa mienky sťažovateľa odporoval príslušným ustanoveniam zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Keďže považoval tento zásah polície za absolútne neadekvátne, obrátil sa so svojím trestným oznámením na orgány činné v trestnom konaní. Je toho názoru, že k odmietnutiu trestného oznámenia došlo bez toho, aby bola jeho vec prešetrená náležitým spôsobom, ktorý podľa neho vyžadoval jednak vypočutie príslušníkov zasahujúceho policajného tímu, ako aj zabezpečenie vyhotoveného kamerového záznamu. Podľa sťažovateľa neboli v jeho veci splnené požadované parametre účinného vyšetrovania, ktorých splnenie požaduje zodpovedajúca judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v prípadoch prešetrenia závažných zásahov do práv dotknutých osôb, ktoré sú obvykle spojené s vykonanou domovou prehliadkou či inými vstupmi do obydľia dotknutých subjektov.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V súlade s princípom subsidiarity, ktorý je zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

6. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu sa uplatňuje aj na ochranu základných práv a slobôd ostatnými orgánmi verejnej moci. Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá iný prostriedok účinnej ochrany svojich práv.

7. Podľa čl. 1 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz“) tento príkaz upravuje postup prokurátora

pri vybavovaní podania, ktorým sa podávateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní alebo preskúmania zákonnosti postupu prokurátora v predsúdnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku, alebo odstránenia prietáhov prokurátora v predsúdnom konaní a ktoré nie je možné považovať za opravný prostriedok alebo iné podanie podľa Trestného poriadku (ďalej len „žiadosť“).

8. Podľa čl. 3 ods. 3 príkazu sa postupuje iba vtedy, ak je žiadosť podaná obvineným, jeho obhajcom, poškodeným, jeho splnomocnencom, oznamovateľom, zúčastnenou osobou alebo osobou, ktorá môže podať opravný prostriedok v trestnom konaní. Podania, ktoré sú podľa obsahu žiadosťou a ktoré podala iná osoba, sa podľa tohto príkazu nevybavujú.

9. Príkaz je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakaťov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre a keďže je príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 (od 1. decembra 2025 § 132 ods. 1, pozn.) zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 420/2020, IV. ÚS 463/2020).

10. Keďže v dotknutej trestnej veci nebolo vznesené obvinenie, nevznikla prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a postup uvedený v predchádzajúcom bode má osobitnú povahu oproti návrhu podľa § 364 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ktorý by bol „iným podaním podľa Trestného poriadku“ v zmysle čl. 1 príkazu).

11. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nepreukázal a ani neuviedol, že by postup v zmysle uvedeného príkazu generálneho prokurátora využil. Za takýchto okolností ústavný súd považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa za predčasnú a neprípustnú, keďže využitie postupu preskúmania zákonnosti namietaného uznesenia vydaného v predsúdnom konaní podľa príkazu generálneho prokurátora ustálená judikatúra ústavného súdu kvalifikuje ako účinný právny prostriedok k poskytnutiu ochrany formulovaných práv sťažovateľa. Príslušný stupeň prokuratúry má v zmysle citovaného príkazu právomoc preskúmať namietané uznesenie krajskej prokuratúry, ako aj postup, ktorý mu predchádzal. Sťažovateľ by mal následne možnosť v prípade nespokojnosti s výsledkom takéhoto prieskumu namietat ho prostredníctvom ústavnej sťažnosti (s čím by mohol spojiť aj požiadavku preskúmania namietaného uznesenia krajskej prokuratúry, pozn.).

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ disponoval účinným právnym prostriedkom nápravy potenciálneho zásahu do jeho označených práv, ktorého využitie nepreukázal. Ústavný súd však môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy), čo nie je prípad sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

13. Vzhľadom na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu